

Absolventų apklausa apie pasirengimą profesinei veiklai ir integraciją į darbo rinką

KAUNAS, 2020

TURINYS

Tyrimo organizavimas.....	3
Duomenys apie respondentus.....	4
Tyrimo rezultatai	5
Absolventų rekomendavimo rodiklis (NPS).....	12
Tyrimo rezultatų apibendrinimas	14

Tyrimo organizavimas

Kauno kolegijos Kokybės valdymo skyrius 2020 m. vykdė 2019 m. studijas Kauno kolegijoje baigusių absolventų apklausą¹. Apklausos tikslas – atskleisti absolventų nuomonę apie pasirengimą profesinei veiklai ir integraciją į darbo rinką.

Tyrimo vykdymo laikotarpis: 2020 m. spalio 12 d. – lapkričio 10 d.

Tyrimo tikslas: atskleisti absolventų nuomonę apie pasirengimą profesinei veiklai ir integraciją į darbo rinką.

Tikslinė grupė: 2019 m. Kauno kolegijos absolventai.

Tyrimo metodas – anketinė apklausa (rinkti kiekybinio ir kokybinio pobūdžio empiriniai duomenys). Anketą sudarė 15 klausimų. Apklausa vykdyta elektroninėje erdvėje, naudojant **LimeSurvey** apklausų sistemą. Duomenys apdoroti naudojant **SPSS 20 for Windows** programą.

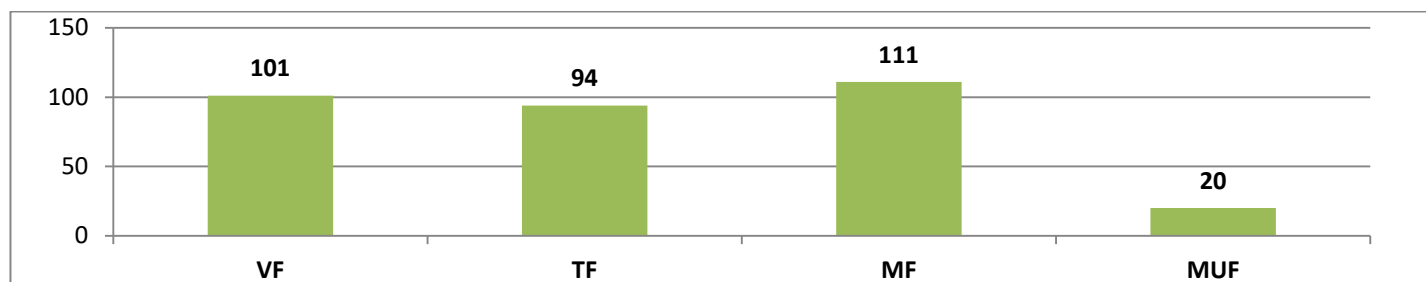
Kvietimai dalyvauti apklausoje buvo išsiųsti visiems absolventams, kurių kontaktiniai duomenys buvo pateikti Kolegijos duomenų bazėje. Iš viso išsiųsti **1318 pakvietimų dalyvauti apklausoje**.

Tyrimo patikimumas. Tyrimas yra statistiškai patikimas. Imties patikimumas – 95 proc., paklaida – **4,71 proc.** Tyrimo generalinė populiacija – 1318 Kauno kolegijos absolventai, pateikę savo kontaktinius duomenis. Bendras anketų grįžtamumas – 326 (**24,73 proc.**).

¹ Apklausa atlikta vadovaujantis *Grįžtamojo ryšio iš suinteresuotųjų šalių valdymo Kauno kolegijoje tvarka*.

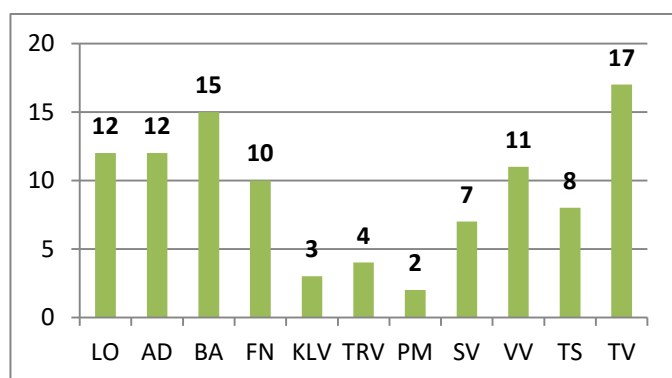
Duomenys apie respondentus

Apklausoje dalyvavo 326 absolventai, iš jų: 101 absolventas baigė studijų programas vykdomas Verslo fakultete, 94 – Technologijų fakultete, 111 – Medicinos fakultete, 20 – Menų ir ugdymo fakultete. (1 pav.)

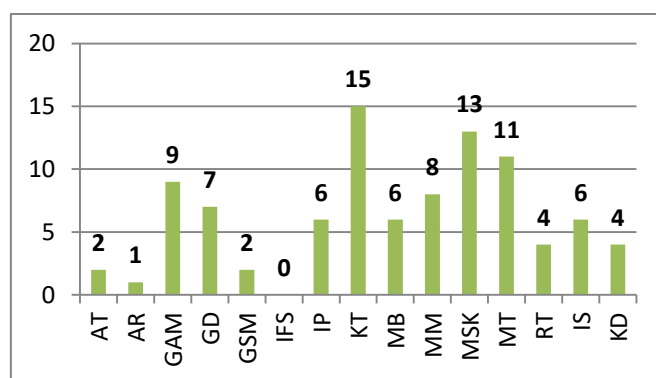

1 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal fakultetus (N=326)

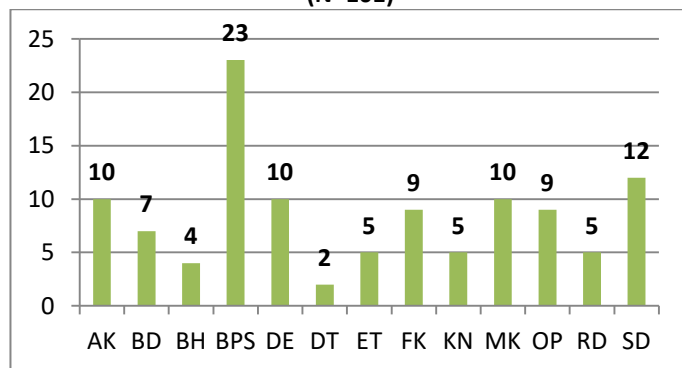
Apklausoje dalyvavusių absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas labai įvairus. Daugiausiai apklausoje dalyvavo *Bendrosios praktikos slaugos, Turizmo ir viešbučių vadybos, Būhalterinės apskaitos, Kompiuterinių tinklų administravimo* studijų programas baigę absolventai. Mažiausiai dalyvavo arba nedalyvavo menų srities studijas baigę absolventai. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas pateikiamas 2 – 5 pav.

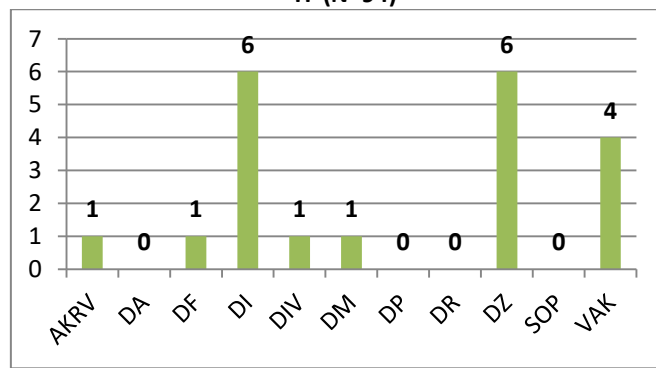
2 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas VF (N=101)

3 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas TF (N=94)

4 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas MF (N=111)

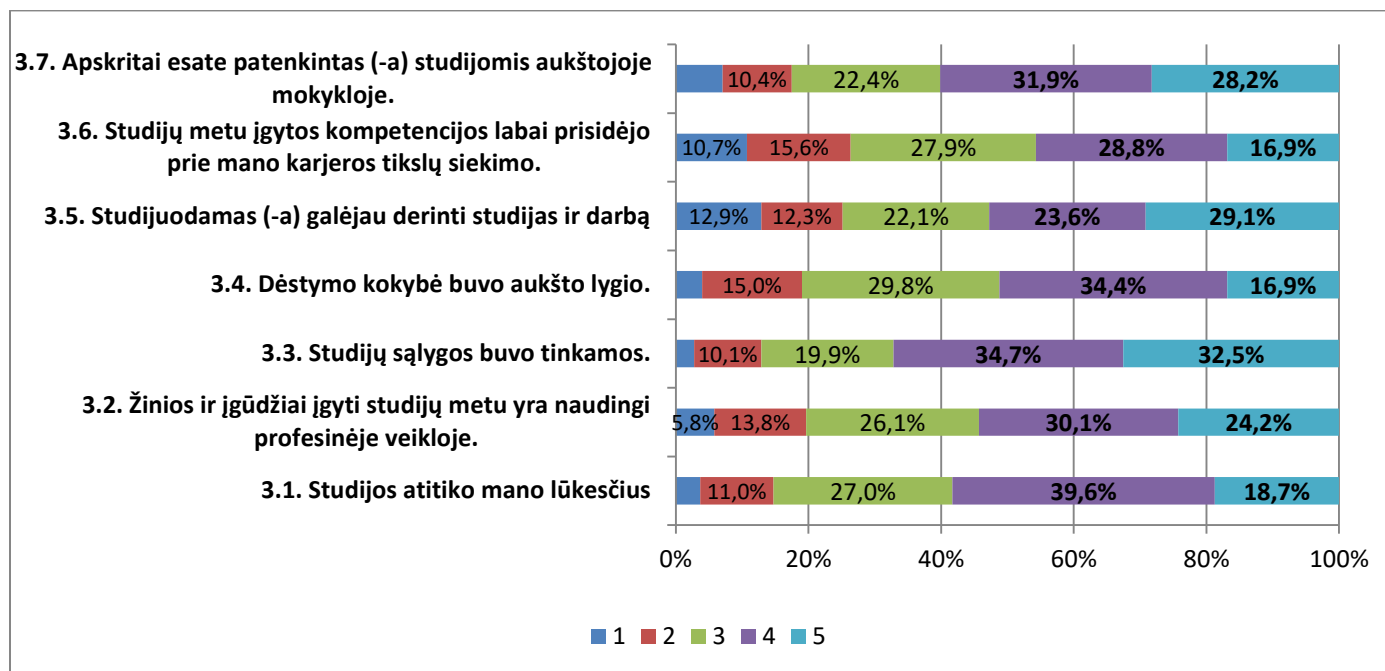

5 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas MUF (N=20)

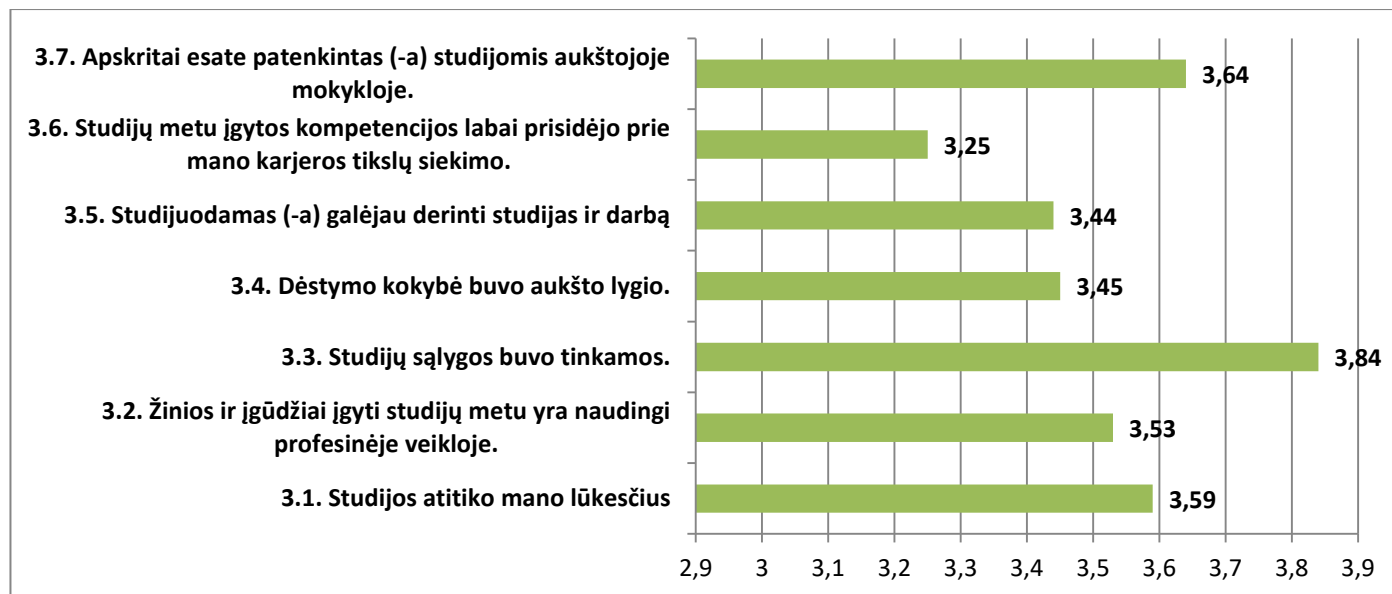
Apklausoje dalyvavo 83,74 proc. absolventų, baigusių nuolatinės studijas, 16,26 proc. absolventų – iššęstines studijas.

Tyrimo rezultatai

Tyrimo metu siekta išsiaiškinti studentų nuomonę apie studijas Kauno kolegijoje, jų kokybę bei įgytas kompetencijas siekiant karjeros tikslų. (6 – 7 pav.).

6 pav. Studijų sąlygų vertinimas, proc. (N=326)

7 pav. Studijų sąlygų vertinimas, vidurkis (kai 1 – labai blogai, 5 – labai gerai) (N=326)

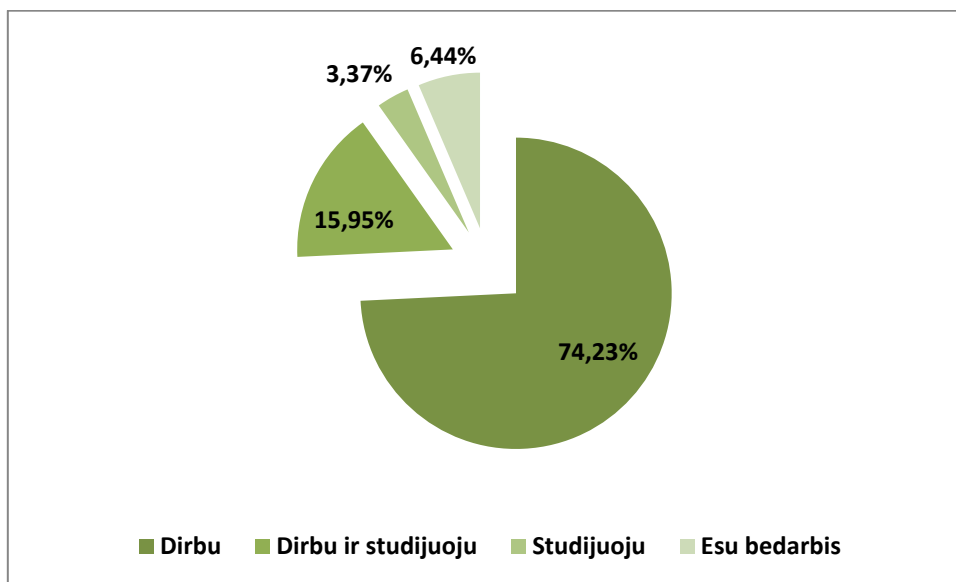
Absolventai palankiausiai penkių balų skalėje (kai 1 – labai blogai, 5 – labai gerai), įvertino sudarytas studijų sąlygas (vidurkis – 3,84) ir apskritai yra patenkinti studijomis (vidurkis - 3,64). Žemesnių absolventų

įvertinimų sulaukė teiginys, kad studijų metu įgytų kompetencijų naudą siekiant karjeros tikslų (vidurkis – 3,25).

Palyginus penkerių metų absolventų apklausų rezultatus, pastebima, kad absolventų nuomonė apie studijų sąlygų vertinimą nesikeičia. Didžioji dalis respondentų yra apskritai patenkinti studijomis aukštojoje mokykloje. 2019 m. absolventų laidos dėstymo kokybės vertinimas siekia 69 proc., 2018 m. bei 2017 m. absolventų laidos dėstymo kokybės vertinimas siekė 72 proc.

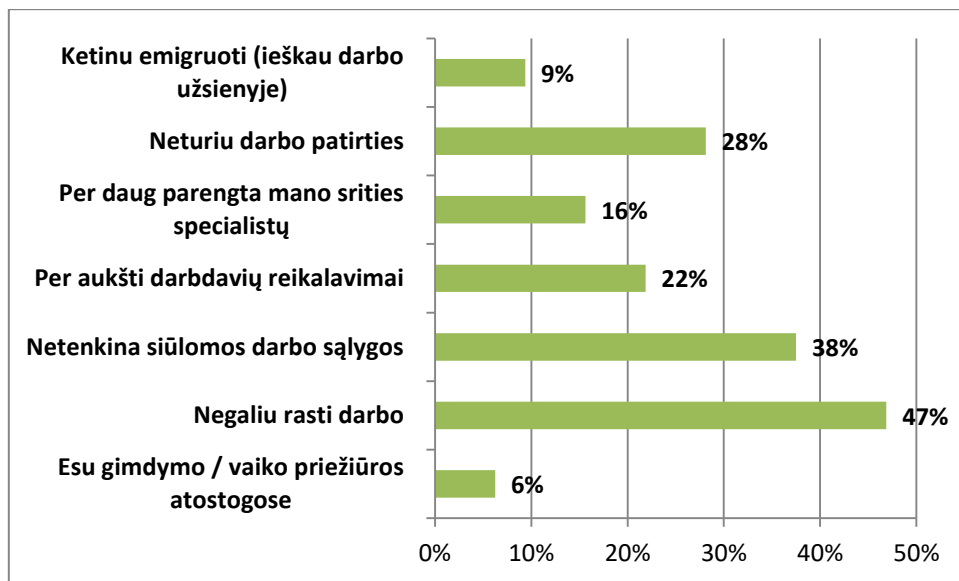
32,2 proc. absolventų teko papildomai mokytis baigus studijas: dalis absolventų įstojo ir tęsia studijas išlyginamosiose ar magistro studijose universitete, gilina jau įgytas žinias kursuose ar seminaruose, lankė kursus tam tikrai specializacijai įgyti, teko mokytis dirbti su tam tikromis programomis. Palyginimui, 2018 m. – 27,1 proc. absolventų papildomai mokėsi baigę studijas, 2017 m. – 33,5 proc. absolventų, 2016 m. – 40,5 proc. absolventų, 2015 m. – 28 proc. absolventų.

Tyrimo metu absolventų buvo klausiama, kuo šiuo metu jie užsiima. (8 pav.). 74,23 proc. absolventų dirba, 15,95 proc. absolventų dirba ir studijuoja. T.y., net 90,18 proc. apklaustų absolventų nurodė, kad šiuo metu dirba. 3,37 proc. absolventų tęsia studijas, o 6,44 absolventų šiuo metu yra bedarbiai.

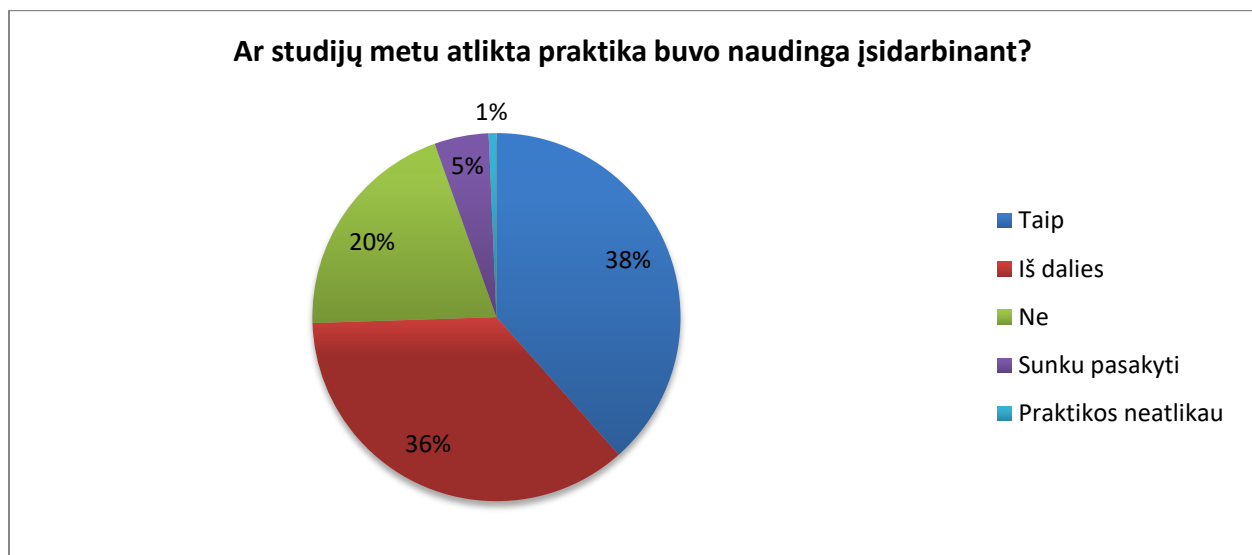
9 pav. Absolventų užimtumas. (N=326)

Šiuo metu nedirbandtys absolventai nurodė, kad pagrindinės nedarbo priežastys yra: negali rasti darbo, netenkina darbo sąlygos, neturi darbo patirties. (9 pav.).

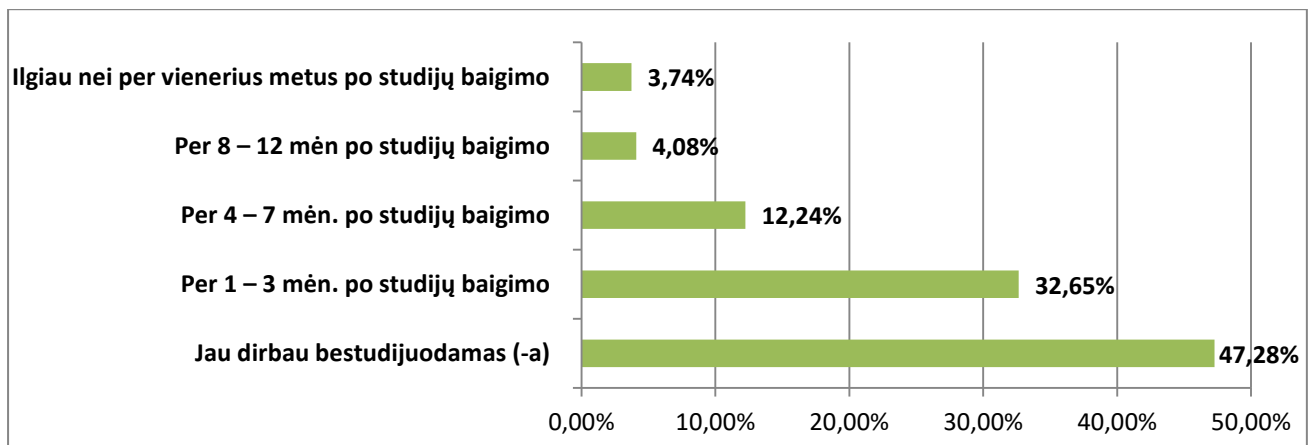
9 pav. Nedarbo priežastys. (N=32)

Dirbantys absolventai galėjo įvertinti praktikos naudingumą įsidarbinant. (10 pav.). 71 proc. dirbančių absolventų praktika buvo naudinga arba iš dalies naudinga įsidarbinant: studentai įsidarbino praktikos vietoje, galėjo pritaikyti teorines žinias praktikoje, praktikos metu įgytos naudingiausios žinios, kt. Daliai studentų praktika nebuvo naudinga, nes: įmonė / organizacija neskyrė laiko ir dėmesio praktikantams, per mažai skirta laiko praktikoms, atlikta praktika nesusijusi su šiuo metu dirbamu darbu, kt.

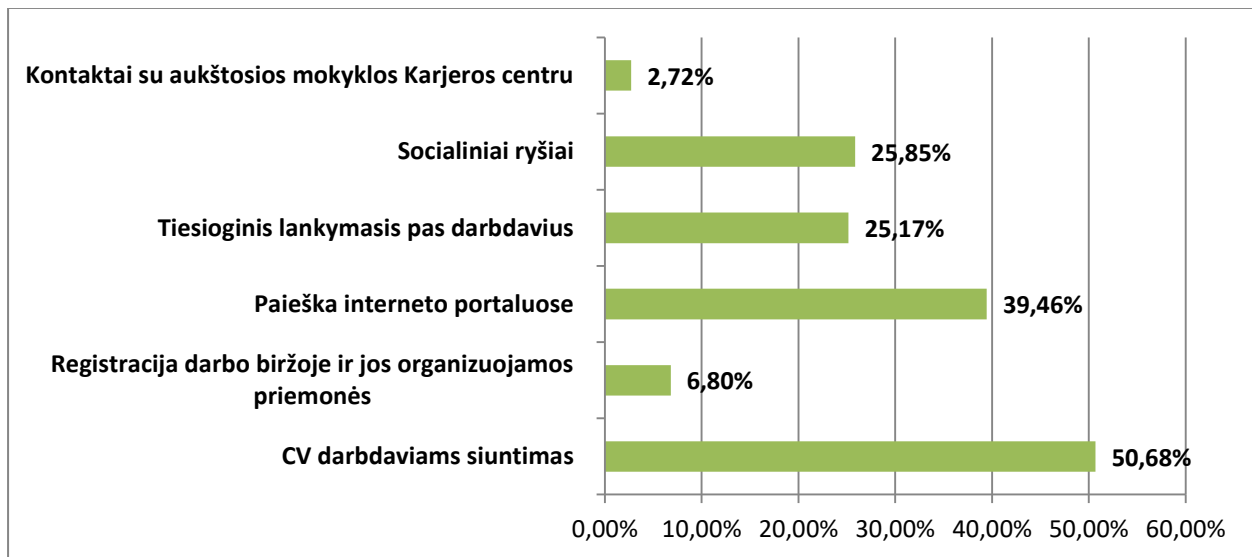
10 pav. Praktikos nauda įsidarbinant. (N=294)

Tyrimo metu atskleista, kad absolventai pakankamai greitai rado darbą: 47,28 proc. absolventų jau dirbo bestudijuodami, 32,65 proc. – įsidarbino per 1 - 3 mėnesius po studijų baigimo. (11 pav.).

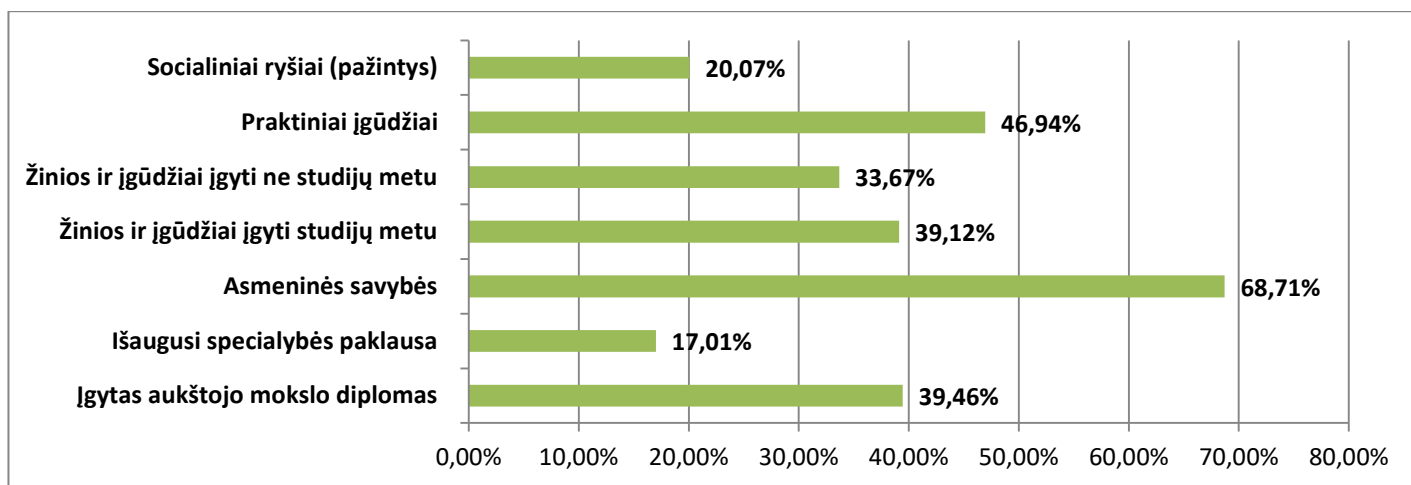
11 pav. Kaip greitai įsidarbinote baigęs aukštąją mokyklą? (N=294)

Darbo paieškoje ir integracijoje į darbo rinką yra svarbūs tokie aspektai kaip darbo paieškos būdai, todėl absolventų buvo klausta, kokius darbo paieškos būdus jie naudojo. Galima teigti, kad populiariausiais tarp respondentų yra darbo ieškojimas siunčiant darbdaviams CV (51 proc.), paieška interneto portaluose (40 proc.), socialiniai ryšiai (26 proc.), tiesioginis lankymasis pas darbdavius (25 proc.). (12 pav.). Pastebima, kad pagrindiniai darbo paieškos būdai nesikeičia tarp skirtingų laidų absolventų.

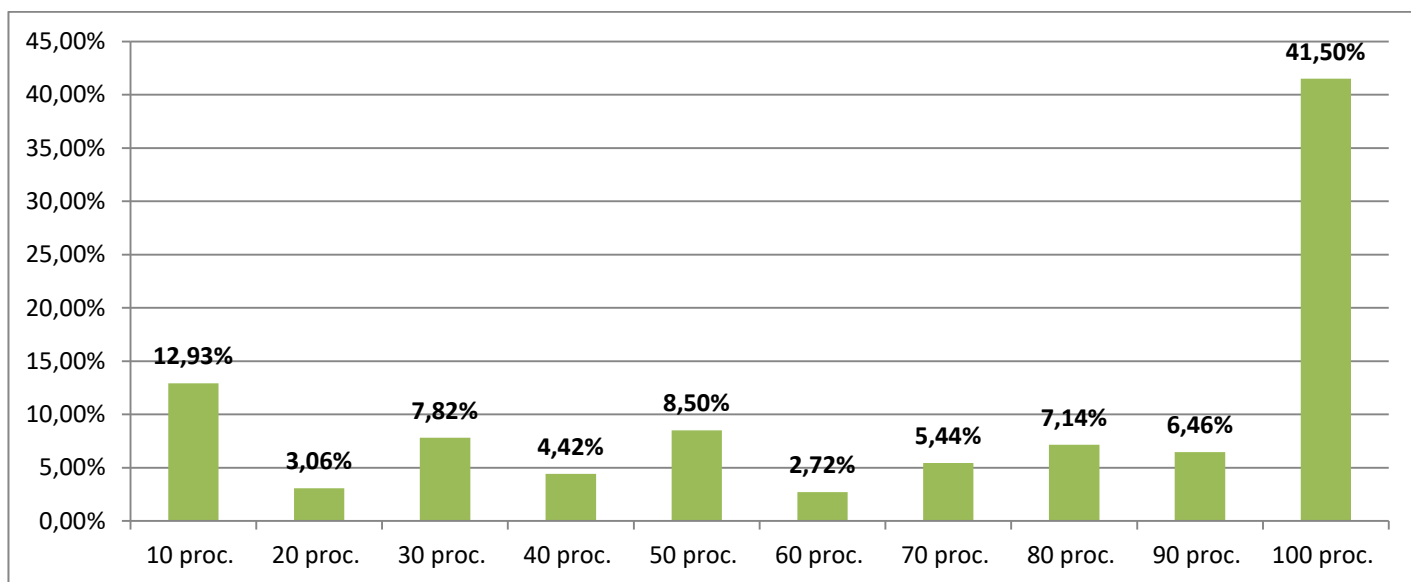
12 pav. Darbo paieškos būdai. (N=294)

Labiausiai įsidarbinti absolventams padeda asmeninės savybės, praktiniai įgūdžiai, įgytas aukštojo mokslo diplomai bei žinios ir įgūdžiai įgyti studijų metu. (13 pav.) Tuos pačius veiksmus kaip svarbiausius išskirdavo ir ankstesnių laidų absolventai. Absolventai, pasirinkę atsakymą kita, įvardijo, kad didelę įtaką įsidarbinant turėjo atlikta baigiamoji praktika.

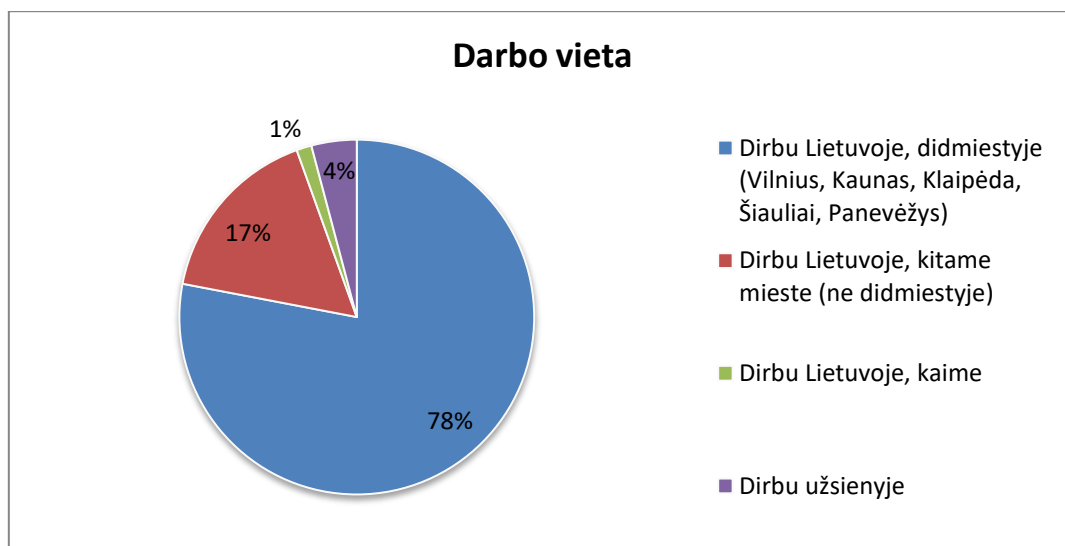
13 pav. Veiksniai, lemiantys absolventų įsidarbinimą. (N=294)

Dirbančių absolventų buvo klausta, kiek jų dabartinė veikla yra susijusi su įgyta specialybe. 41,5 proc. 2019 m. laidos absolventų nurodė, kad jų darbinė veikla susijusi su įgyta specialybe 100 proc. (14 pav.) Tarp 2018 m. absolventų tokių buvo 33,2 proc., tarp 2017 m. absolventų – 38,4 proc., tarp 2016 m. absolventų – 45 proc., tarp 2015 m. absolventų – 37,5 proc.

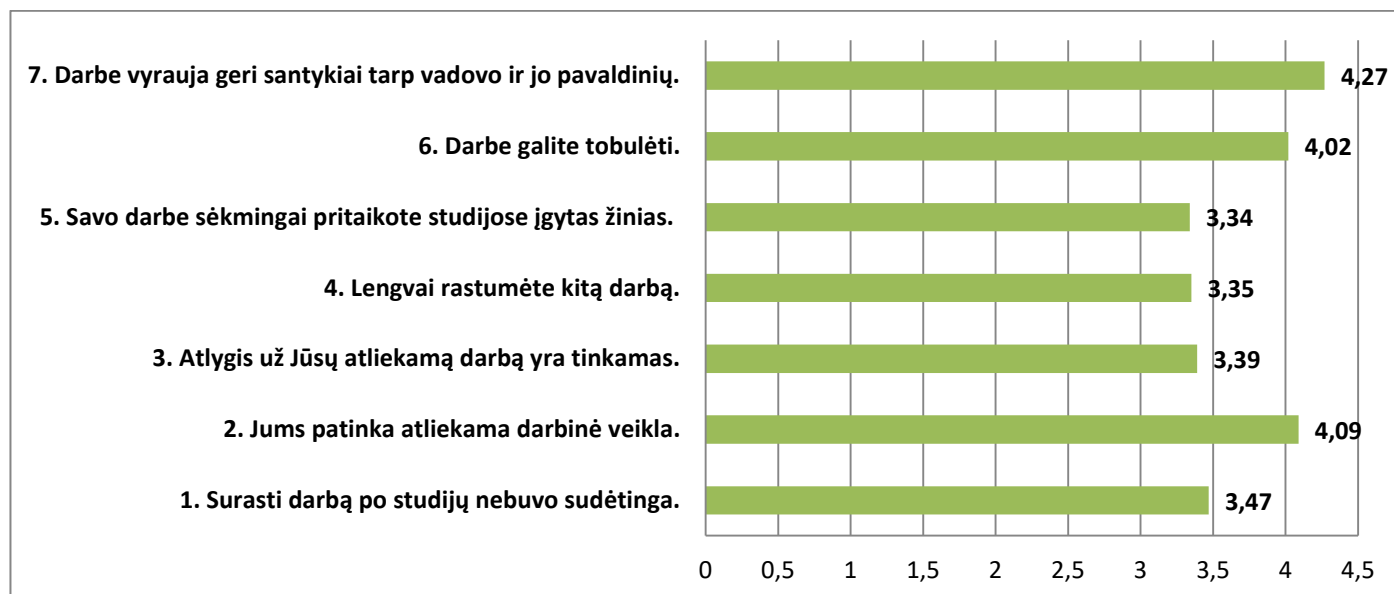
14 pav. Absolventų darbo sąsajos su įgyta specialybe, proc. (N=294)

Kaip ir ankstesnių laidų absolventai, taip ir daugiausiai 2019 m. laidos absolventų dirba Lietuvos didmiesčiuose - 78 proc. (15 pav.).

15 pav. Absolventų darbo vieta. (N=294)

Šiuo metu dirbančių absolventų buvo klausama apie pasitenkinimą karjera, vertinant penkių balų skalėje (kai 1 – labai blogai, 5 – labai gerai) tokius aspektus kaip įsidarbinimo veiksniai, pasitenkinimas dirbamu darbu ir atlygiu, darbo sąlygos, darbo santykiai tarp vadovo ir jo pavaldinių, galimybės ugdyti ir tobulinti savo kompetencijas.

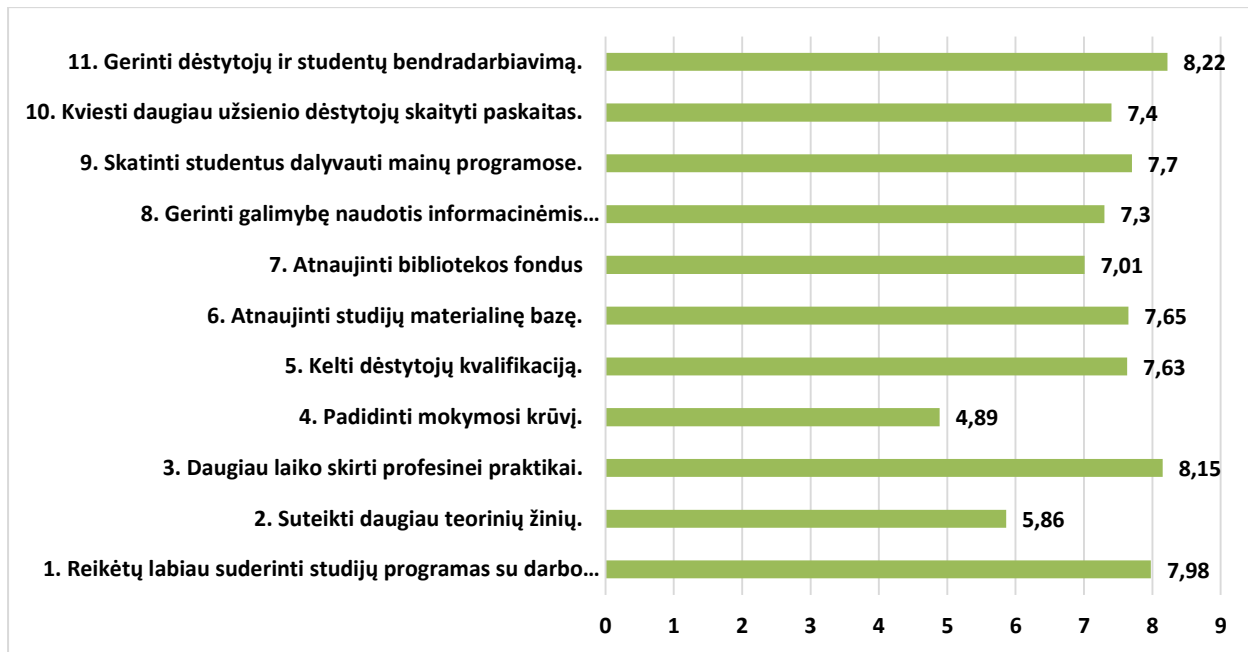

16 pav. Pasitenkinimo karjera vertinimas. (N=294)

Tyrimas atskleidė, kad absolventams patinka jų atliekama darbinė veikla (vidurkis – 4,09), jie gali darbe tobulėti (vidurkis – 4,02), darbe vyrauja geri santykiai tarp vadovo ir pavaldinių (vidurkis – 4,27). Žemiausiai įvertintas teiginys, kad darbe sėkmingai pritaiko studijose įgytas žinias (vidurkis – 3,34). (16 pav.). Šie rezultatai beveik nesisikiria nuo ankstesniais metais vykdytų absolventų apklausų rezultatų.

Absolventų klausta, kaip jų nuomone, būtų galima pagerinti studijų kokybę, Kauno kolegijoje, kad baigę studijas absolventai galėtų sėkmingiau integruotis į darbo rinką. Kiekvieną pasiūlymą prašyta įvertinti

10 balų skalėje, kai 1 – nereikia, o 10 – labai reikia. Absolventų nuomone, labiausiai reikėtų gerinti dėstytojų ir studentų bendradarbiavimą (8,22) ir daugiau skirti laiko profesinei praktikai (8,15), suderinti studijų programas su darbo rinkos poreikiais (7,98) bei (17 pav.). Mažiausiai reikalinga didinti mokymosi krūvį ir suteikti daugiau teorinių žinių.

17 pav. Pasiūlymų studijų kokybei gerinti vertinimas. (N=326)

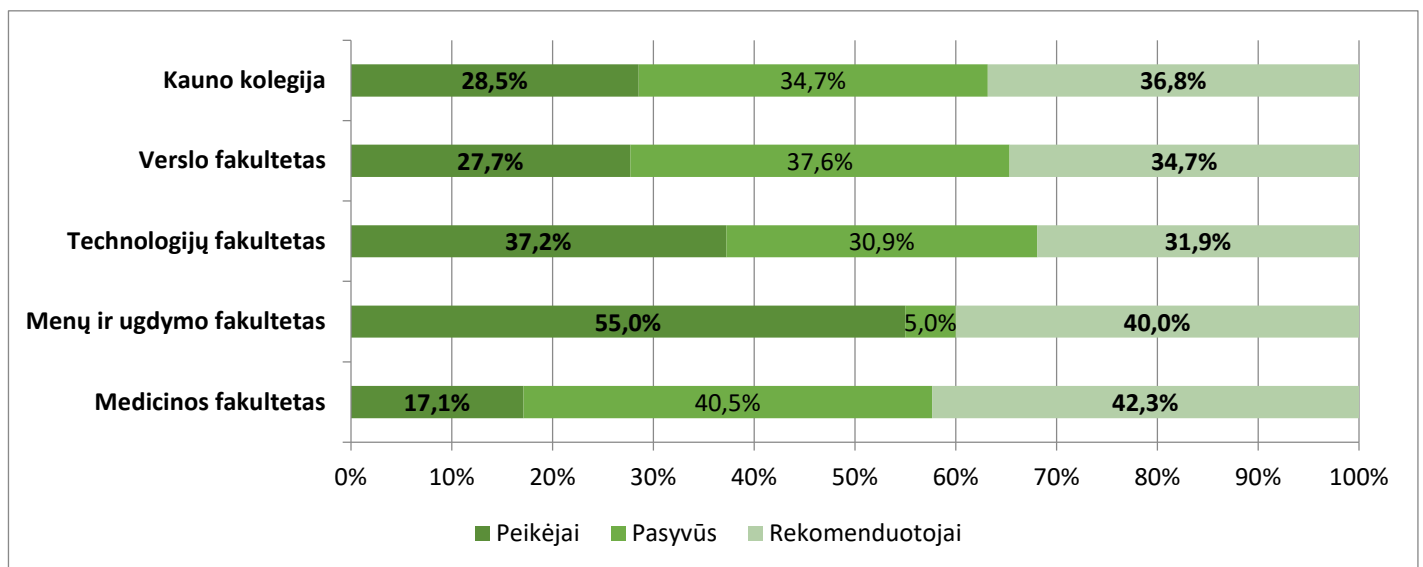
Apklausoje metu KK absolventų buvo prašoma pateikti pasiūlymus studijų kokybei tobulinti, siekiant, kad absolventai sėkmingai integruotųsi į darbo rinką. Apibendrinus absolventų pasiūlymus, galima teigti:

- Menų fakultete studijas baigę absolventai akcentavo praktikų svarbą: galėtų būti daugiau praktikos, praktikos galėtų būti dažnesnės, skirti daugiau praktinių užduočių, padėti surasti praktikos vietas.
- Verslo fakultete studijas baigę absolventai akcentavo, kad reikalingos stipresnės studijų programos turinio ir darbo rinkos sąsajos, reikalinga suteikti daugiau praktinių žinių per paskaitas, praktinius užsiėmimus ir praktikas. Siūloma mokyti dalykus, kurie reikalingi būsimam specialistui (pvz., kaip parduoti prekę, kaip dirbti su skrydžių rezervavimo sistema, specialiomis programomis ir pan.) ir nemokyti tokių dalykų, kurie darbo rinkoje jau nebėra. Atkreipiamas dėmesys, kad pasitaiko fiktyvios ar su studijuojama studijų programa nesusijusios praktikos, todėl reikėtų daugiau dėmesio skirti praktikos kokybei bei padedant susirasti praktikos vietą.
- Technologijų fakultete studijas baigę absolventai atkreipia dėmesį, kad tam tikrose srityse techninė literatūra ir informacija greitai sensta, todėl būtinas savalaikis informacijos išteklių atnaujinimas, studijų programos turinio su darbo rinkos poreikiais suderinimas, praktikos kokybės užtikrinimas. Absolventai siūlo supažindinti / mokyti studentus dirbti su šiuolaikiniais įmonėse naudojamais įrankiais, prietaisais, programomis, mokyti daugiau praktinių dalykų, skirti daugiau praktikos, supažindinti su įmonėmis, kt.
- Medicinos fakultete studijas baigusiems absolventams svarbiausia įgytos praktinės žinios. Studentams reikėtų pateikti daugiau realaus darbo pavyzdžių, praktinių žinių galėtų būti mokoma ne tik

praktikos metu, bet ir per paskaitas, laboratorinius darbus kolegijoje. Pastebima, kad dėstytojai turėtų būti stiprūs ne tik dalykinėje srityje, bet ir tobulinti pedagogines žinias.

Absolventų rekomendavimo rodiklis (NPS)

Į 2019 m. absolventų laidos nuomonės tyrimą buvo įtraukti papildomi klausimai absolventų rekomendavimo rodikliui NPS (angl. Net Promoter Score) nustatyti. Absolventų buvo prašoma rekomendavimo tikimybę skalėje nuo 1 iki 10 balų, kai 1 reiškia – „tikrai nerekomenduočiau, 10 – „rekomenduočiau“. Remiantis atsakymais, absolventai sugrupuoti į rekomenduotojus (9-10 balų), pasyvius (7-8 balai) ir peikėjus (1-6 balai). (17 pav.).

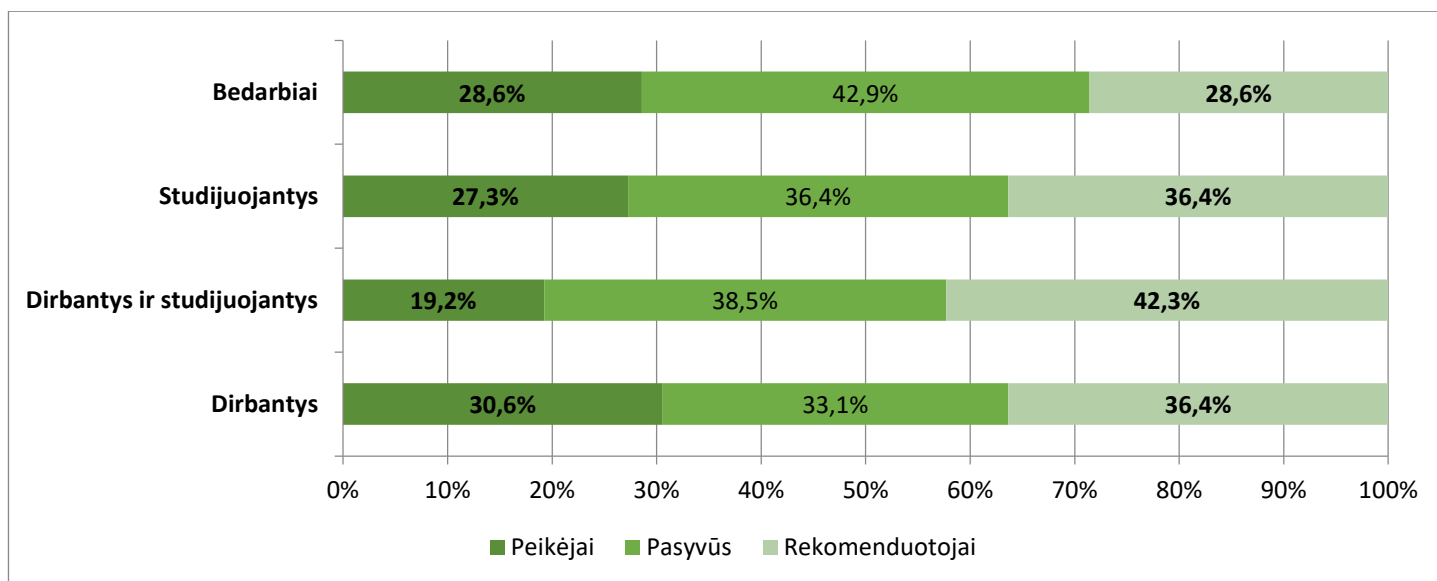

17 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal Kolegijos rekomendavimo įvertį.

Kolegijos rekomenduotojų grupei (rekomendavimo įvertis 9-10 balų) priskirti 36,81 proc. absolventų, peikėjų grupei (rekomendavimo įvertis 1-6 balai) – 28,52 proc. absolventų, pasyviųjų grupei – 34,66 proc. absolventų. **Rekomendavimo rodiklis (NPS)**, kuris skaičiuojamas kaip skirtumas tarp rekomenduotojų ir peikėjų, yra **8,3 proc.** NPS reikšmė lygi arba didesnė už 0, pripažįstama kaip geras rezultatas.

Kolegijos rekomendavimo rodiklis (NPS rodiklis) skiriasi priklausomai nuo padalinio. Verslo fakultete NPS yra 7 proc., Technologijų fakultete yra – 5,3 proc., Menų ir ugdymo fakultete yra – 15 proc., Medicinos fakultete yra 25,2 proc.

Taip pat Kolegijos rekomendavimo rodiklis skiriasi priklausomai nuo to, kuo šiuo metu užima absolventas. (18 pav.). Aukščiausias rekomendavimo rodiklis yra dirbančių ir studijuojančių absolventų (NPS=23,1 proc.), kai tik dirbančių absolventų rekomendavimo rodiklis yra NPS=5,8 proc., studijuojančių – NPS=9,1 proc., bedarbių – NPS=0 proc. Analizuojant atvirus atsakymus, pastebima tęsiantys studijas absolventai turi galimybę palyginti studijų patirtį Kolegijoje su šiuo metu tęsiamomis studijomis ir tai turi įtakos rekomendavimo įverčiui.

18 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal Kolegijos rekomendavimo įvertį ir užimtumą.

Rekomendavimo įvertis yra statistiškai patikimai susijęs su teiginiais apie studijų sąlygų vertinimą. Stirus ryšys yra su teiginiais „Studijos atitiko mano lūkesčius“ ($r=0,713$, $p=0,000$; $p < 0,05$), „Apskritai esate patenkintas (-a) studijomis aukštojoje mokykloje“ ($r=0,782$, $p=0,000$; $p < 0,05$). Rekomendavimo įvertį sieja vidutinio stiprumo ryšys su teiginiais: „Žinios ir įgūdžiai įgyti studijų metu yra naudingi profesinėje veikloje“ ($r=0,590$, $p=0,000$; $p < 0,05$), „Studijų sąlygos buvo tinkamos“ ($r=0,654$, $p=0,000$; $p < 0,05$), „Dėstytojų kokybė buvo aukšto lygio“ ($r=0,667$, $p=0,002$; $p < 0,05$), „Studijų metu įgytos kompetencijos labai prisidėjo prie mano karjeros tikslų siekimo“ ($r=0,631$, $p=0,000$; $p < 0,05$).

Analizuojant duomenis ar absolventas dirba pagal specialybę ir rekomendavimo rodiklio įvertį, nustatytas patikimas statistinis ryšys, bet jis yra labai silpnas ($r=0,347$, $p=0,000$; $p < 0,05$). Pastebima, kad rekomendavimo įvertis yra neigiamas, jei absolvento veikla yra mažai susijusi su įgyta specialybe (10-30 proc.), bei „atvirkščiai“, rekomendavimo įvertis yra teigiamas, kai absolventas dirba pagal specialybę (80-100 proc.). Žr. 1 lentelę.

1 lentelė. Absolventų darbinės veiklos sąsajos su įgyta specialybe ir NPS

Dabartinė veiklos sąsaja su įgyta specialybe	10 proc.	20 proc.	30 proc.	40 proc.	50 proc.	60 proc.	70 proc.	80 proc.	90 proc.	100 proc.
NPS (proc.)	-52,6	-33,3	-26,0	23,1	0	-25	18,8	42,9	26,3	27,9

Po šio klausimo buvo pateiktas atviro tipo klausimas „Kokia yra tokio vertinimo priežastis?“. Rekomenduotojų grupei priskiriami absolventai teigia, kad Kolegijoje buvo puiki studijų kokybė, dėstytojai savo srities specialistai, daug praktinių užsiėmimų, teorinės ir praktinės žinios padėjo greitai integruotis darbo vietoje, jauki aplinka.

Pasyviųjų grupei priskiriami absolventai dažniausiai teigia, kad studijos jiems patiko, praktiniai užsiėmimai padėjo įsilieti į darbo rinką, tačiau buvo nedidelių trūkumų: pvz., ne visų dalykų dėstytojų kokybė

buvo labai gera, ne visada veidavo studijoms reikalinga technika, sudėtinga buvo derinti studijas ir darbą ir pan. Dalis respondentų teigė, kad rekomenduotų Kolegiją, bet ne savo studijų programą.

Peikėjų grupei priskiriamų absolventų rekomendavimo įverčiui turėjo įtakos tai, kad: studijos neatitiko lūkesčių, studijų metu įgytos žinios nepanaudojamos darbe, nepakankamos dėstytojų kompetencijos, kai kuriems dėstytojams trūko tolerancijos studento atžvilgiu, nepatiko mokymo sistema, nesilaikoma sudarytų tvarkaraščių, dėl sudaryto tvarkaraščio sudėtinga derinti studijas ir darbą, baigus studijas nepavyko rasti darbo.

Apibendrinant tyrimo rezultatus galima teigti, kad studentų rekomendavimo įvertis yra susijęs su tuo, ar studijos atitiko lūkesčius, ar apskritai absolventas buvo patenkintas studijomis. Taip pat rekomendavimo įverčiui įtakos turi absolventų studijų patirtis, t.y. galimybė palyginti studijas skirtingose aukštosiose mokyklose.

Tyrimo rezultatų apibendrinimas

- Palyginus penkerių metų absolventų apklausų rezultatus, pastebima, kad absolventų nuomonė apie studijų sąlygų vertinimą nesikeičia: absolventai palankiausiai vertina sudarytas studijų sąlygas bei apskritai buvo patenkinti studijomis aukštojoje mokykloje.

- 71 proc. dirbančių absolventų nurodė, kad praktika buvo naudinga arba iš dalies naudinga įsidarbinant. 47,28 proc. absolventų jau dirbo bestudijuodami, 32,65 proc. – įsidarbino per 1 - 3 mėnesius po studijų baigimo. Tačiau studijų metu įgytos kompetencijos tik iš dalies padeda siekti karjeros tikslų. Absolventų nuomone, labiausiai integracijai į darbo rinką turi įtakos turėti asmeninės savybės ir praktiniai įgūdžiai.

- 90,18 proc. apklaustų absolventų nurodė, kad šiuo metu dirba, iš jų dalis tuo pat metu tęsia studijas. 15,95 proc. absolventų dirba ir studijuoja, 3,37 proc. absolventų tik tęsia studijas.

- Praėjus metams po studijų baigimo, 6,44 proc. absolventų nurodė, kad jie yra bedarbiai. Nedarbo priežastys: negali rasti darbo, netenkina darbo sąlygos, neturi darbo patirties.

- 41,5 proc. absolventų nurodė, kad jų darbinė veikla susijusi su įgyta specialybe 100 proc.

- 78 proc. Kauno kolegijos dirbančių absolventų dirba Lietuvos didmiesčiuose.

- Tyrimo metu nustatyta, kad absolventai patenkinti savo atliekama darbine veikla, gali tobulėti savo darbe, darbe vyrauja geri santykiai tarp vadovo ir pavaldinių. Mažiausiai įvertinimų sulaukė teiginys, kad darbe sėkmingai pritaiko studijose įgytas žinias.

- Absolventų nuomone, praktika yra vertingiausias studijų dalykas, todėl reikėtų skirti daugiau dėmesio praktikos kokybei užtikrinti, taip pat reikėtų daugiau praktikos ir praktinių užduočių, realaus darbo pavyzdžių.

- Kolegijos rekomendavimo rodiklis yra 8,3 proc. NPS rodiklis skiriasi priklausomai nuo padalinio bei šiuo metu esančio absolvento užimtumo. Aukščiausias rekomendavimo rodiklis yra Medicinos fakultete (NPS=25,2 proc.) bei dirbančių ir studijuojančių absolventų (NPS=23,1 proc.). Rekomendavimo įverčiui turi įtakos galimybė palyginti studijavimo patirtį kolegijoje su studijomis kitoje aukštojoje mokykloje.